

بنام خدا

کارگاه آموزشی

مقاله نویسی علمی

Tips for

Writing a Research Paper

اهداف کارگاه

هدف کلی از برگزاری این کارگاه ایجاد توانمندی نظری و عملی در نگارش یک مقاله علمی به زبان فارسی و اخذ پذیرش چاپ در مجلات علمی است.

در پایان این کارگاه از شما انتظار می رود:

1. اهمیت انواع مقالات علمی را بیان نمائید.
2. اجزاء مختلف یک مقاله علمی را بیان نمائید.
3. توانمندی نقد یک مقاله علمی را کسب نمائید.
4. از اصول اخلاقی در نگارش مقاله علمی آگاه شوید.
5. با روش ارسال مقاله در مجلات آشنا شوید.
6. با برخی اصول اولیه در پاسخ دآوری به مجلات آشنا شوید.

اهمیت نگارش علمی

ضرورت نگارش مقاله

- تهیه گزارش نتایج و مطالعات پژوهشهای علمی مهمترین مرحله پژوهشگری به شمار می آید.
- پژوهش زمانی کامل است که نتایج آن در اختیار جامعه علمی گذارده شود.
- اگر پژوهشگر نتواند یافته های پژوهش و نتایج اقدامات علمی خود را در اختیار سایر پژوهشگران و علاقه مندان قرار دهد ، پژوهش او هر اندازه هم مهم باشد به پیشرفت علم کمکی نخواهد کرد.

انگیزه های نوشتن

- نوشتن به قصد آموختن
- نوشتن به قصد مستند سازی
- نوشتن به قصد گزارش دهی
- نوشتن به قصد متقاعد کردن دیگران
- سهم کردن دیگران در اندیشه ها و آرا خویش
- تبدیل دانش شخصی به دانش اجتماعی
- تملک یا شخصی کردن دانش
- انجام وظایف در محیط دانشگاهی و پژوهشی

هدف نگارش مقاله

- هدف از هر نوشته علمی ، از جمله مقاله ، همان هدف سایر نوشته هاست ؛ یعنی انتقال یک پیام به طور آشکار ، با رعایت اصل ایجاز ، و با سبکی روان و جذاب. از آنجا که گزارش پژوهشهای علمی غالباً در مجله های تخصصی به چاپ می رسد و این مجله ها برای هر گزارش علمی صفحات محدودی اختصاص می دهند ، رعایت اصل اختصار یا ایجاز مهمترین ویژگی نگارش مقاله علمی است.

انواع اصلی ارائه مقالات علمی

● چاپ در مجلات

● ارائه در همایش ها

● گزارش پژوهشی به موسسه

تقسیم بندی انواع مقالات علمی

● مقالات مروری Review (tutorial) articles

● مقالات اصیل پژوهشی Original research articles

● کارآزمایی بالینی: Randomized control trials

● موردی شاهدهی: Case-control

● هم گروهی: Cohort

● همبستگی: Correlational

● گزارش موارد نادر و جالب: Case reports

ارتباط سواد اطلاعاتی و مهارت‌های نگارش

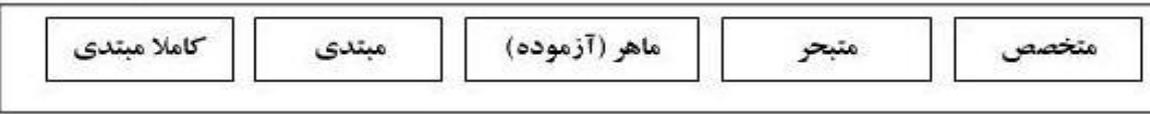
مهارت در ایجاد پیوند بین اطلاعات بر گرفته از منابع اطلاعاتی و دانسته های قبلی خود، بخشی از مهارت‌هایی کلی تر است که تحت عنوان سواد اطلاعاتی مطرح می باشد.

تعریف سواد اطلاعاتی: توانایی شناسایی نیاز اطلاعاتی، جستن منابع به منظور تامین آن نیازها، و سپس تحلیل، ترکیب، ارزیابی، و انتقال دانش کسب شده .

مهارت‌های اولیه کتابخانه‌ای
مهارت‌های فناوری اطلاعات

توانایی تشخیص نیاز اطلاعاتی
شناسایی روش‌های دسترسی به اطلاعات (شناخت منابع اطلاعاتی مناسب و گزینش بهترین منابع)
تدوین استراتژی‌های لازم برای جستجو
مهارت‌های جستجو و دسترسی
توانایی مقایسه و ارزیابی منابع
سازماندهی، کاربرد و برقراری ارتباط
آمایش اطلاعات و مشارکت در ایجاد دانش جدید

سواد اطلاعاتی

هفت اصل سواد اطلاعاتی بر گرفته از

Information skills in higher education: a SCONUL Position Paper (1999)

اجزاء یک مقاله علمی

- عنوان
- نام و مشخصات نویسندگان
- چکیده (خلاصه)
- مقدمه (زمینه)
- روش بررسی (مواد و روشها، روش مطالعه، روش کار)
- یافته ها (نتایج)
- بحث
- نتیجه گیری نهایی
- قدردانی و سپاس (تشکر و قدردانی)
- منابع

نگارش عنوان

Title

عنوان مقاله

- کوتاه و جامع (حداکثر 15 کلمه)،
  - ✓ حاوی موضوع کلی و متغیرهای اصلی پژوهش و رابطه آنها ،
  - ✓ فاقد کلمات اضافه
- هماهنگ با متن مقاله ،
- ترجمه صحیح و دقیق به زبان انگلیسی،
- اجتناب از بکارگیری اختصارات،
- جذاب،

عنوان مقاله

- بررسی رابطه بین انگیزش شغلی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی مشهد با سبک مدیریت مدیران آنها در بیمارستانهای آموزشی ام البنین (س)، قائم (عج)، امام رضا (ع) شهر مشهد

کلمات اضافه دارد

- بررسی رابطه بین انگیزش شغلی کارکنان با سبک مدیریت مدیران در بیمارستانهای آموزشی منتخب شهر مشهد

عنوان مقاله

- بررسی شیوع سکته قلبی

جامع نیست

- بررسی شیوع سکته قلبی در زنان شهر مشهد در سال 1393

- چه چیزی: شیوع سکته قلبی   چه زمانی: سال 1393

- چه مکانی: شهر مشهد   چه کسی؟ زنان

عنوان مقاله

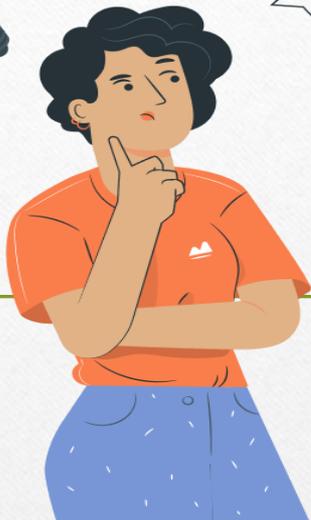
- بررسی افت تحصیلی دانش آموزان و روش تدریس
معلمان ریاضی شهر مشهد

رابطه مشخص نیست و ناقص است

- بررسی رابطه بین روش تدریس معلمان و افت تحصیلی
دانش آموزان شهر مشهد

عنوان مقاله

-
- بررسی رابطه بین MS با سن حاملگی زنان ...
  - از کلمات اختصار استفاده شده است
  - بررسی رابطه بین مولتیپل اسکروزیس با سن حاملگی زنان ...

انواع نگارش عنوان

- کلاسیک یا آکادمیک

برای طرح تحقیق یا پایان نامه مناسب است

رسمی و حاوی کلمات اصلی و رابطه آنها است

- ژورنالیستیک یا مجله ای

برای مجلات مناسب است

کوتاه و جذاب و حاوی نکات برجسته تحقیق است.

عنوان مقاله

-
- کلاسیک:
  - بررسی تاثیر آموزش کارکنان نظام سلامت در زمینه نگارش علمی بر برونداد پژوهشی سازمان مربوطه
  - ژورنالیستیک:
  - ارتقاء برون داد پژوهشی با آموزش نگارش علمی
  - نقش آموزش نگارش علمی در برونداد پژوهشی

عنوان مکرر Running title

عنوانی خلاصه برای بالای صفحاتی از مجله است که مقاله در آن چاپ می شود.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / شهریور ۱۳۹۲ / ۱۳ (۶) / ۴۵۷

<http://ijme.mui.ac.ir>

چند بار انجام تزریق عضلانی و برقراری خط وریدی برای یادگیری لازم است؟

تدوین استاندارد بر اساس منحنی یادگیری

سیدرضا مظلوم*

ی به صلاحیت بالینی است. مهارت‌های بالینی از طریق بالینی ارتباط دارد. پژوهش حاضر با هدف تعیین استاندارد از مهارت‌های پایه و مهم پرستاری هستند، بر اساس

ی رشته پرستاری در شهر مشهد در سال ۱۳۹۰ بود که نتایج که روایی و پایایی آن با شاخص روایی محتوی و شدن خط منحنی یادگیری تکرار شدند، سپس تحلیل

خیزران میری و همکاران

طور متوسط ۱۰ بار تزریق عضلانی و ۱۱ بار برقراری خط وریدی را برای رسیدن به تبحر ضروری می‌دانند(۹). این در حالی است که تزریق عضلانی و برقراری خط وریدی از مهارت‌های اساسی پرستاری است که روزانه ۲۵ میلیون نفعه در بیمارستان‌های کشوری مثل فرانسه انجام می‌شود(۱۰). یادگیری و کسب تبحر در این دو مهارت برای همه پرستاران ضروری است(۱). عدم تبحر کافی در این دو مهارت

منحنی یادگیری برای دفعات انجام مهارت‌های بالینی

فرد است که شرایط و منابع متعددی را برای تلفیق آموخته‌های نظری با عملی دانشجو در محیط واقعی فراهم می‌کند(۲). آموزش بالینی بیش از ۵۰ درصد دوره آموزشی رشته کارشناسی پرستاری را تشکیل می‌دهد، به طوری که از مجموع ۲۵۰۰ ساعت (۱۳۰ واحد) برنامه درسی این مقطع، ۱۸۰۰ ساعت آن (۳۶ واحد) به کارآموزی و کارورزی اختصاص دارد(۳). بنابراین همان‌طور که بسیاری از دست‌اندرکاران آموزشی

مشخصات نویسندگان

Authors

مشخصات نویسندگان (Authors)

- نام و نام خانوادگی نویسنده (گان) به فارسی و انگلیسی (با نگارش ثابت و مطابق پاسپورت)،
- محل کار (Affiliation)
- مرتبه علمی یا مدرک تحصیلی
- شهر، کشور
- پست الکترونیکی نویسنده مسئول

مشخصات نویسندگان

رامین حجتی*، حسین صفاپور**، مرضیه خردمند***

*دانشیار گروه آموزشی ارتوپدی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

**کارشناس ارشد مهندسی پزشکی مرکز تحقیقات ارتوپدی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران.

*** کارشناس آمار واحد انفورماتیک معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران، Kheradmandm81@mums.ac.ir (نویسنده مسئول)

مشخصات نویسندگان (Authors)

- کسی نویسنده است که در ایده پژوهشی، طراحی تحقیق، اجرا، تحلیل داده ها و یا نگارش مقاله مشارکت داشته باشد.
- رعایت حقوق نویسندگان از موضوعات اخلاقی پژوهش و لازم الاجرا است.
- حقوق نویسندگان مشمول زمان نمی شود.
- حقوق نویسندگان قابل پیگیری حقوقی است.
- توالی اسامی نویسندگان به **درصد مشارکت در تحقیق، قوانین موسسه و توافقات قبلی** بستگی دارد.
- نویسنده مسئول، مسئولیت ثبت مقاله در مجله، پاسخ دآوری و پاسخگویی را بر عهده دارد.

امتیاز نویسندگان

پیوست شماره ۴

نحوه محاسبه و توزیع امتیاز برای فعالیتهای پژوهشی و آموزشی مشترک

مجموع ضرایب	ستون (۲)		ستون (۱)
	بقیه همکاران	اول	تعداد همکاران
	_____	٪۱۰۰	۱
٪۱۵۰	٪۶۰	٪۹۰	۲
٪۱۸۰	٪۵۰	٪۸۰	۳
٪۱۹۰	٪۴۰	٪۷۰	۴
٪۱۸۰	٪۳۰	٪۶۰	۵
٪۱۷۵	≤ ٪۲۵	٪۵۰	۶ و بالاتر

تبصره: برای نویسنده مسئول ٪۸۰ امتیاز نفر اول در نظر گرفته می شود.

The Abstract

چکیده

چکیده

• دارای ساختار

- مقدمه و هدف،
- مواد و روشها،
- یافته‌ها،
- نتیجه‌گیری،

• بدون ساختار

- پیوسته بودن مطالب بدون تیتربندی

• واژه‌های کلیدی

ویژگی‌های یک چکیده استاندارد

شفافیت و روشنی: بیان مستقیم هدف، روش، یافته‌ها و نتیجه‌گیری بدون ابهام

فشرده‌گی و اختصار: انتقال حداکثر اطلاعات در حداقل کلمات (معمولاً ۱۵۰ تا ۳۰۰ واژه)

خودکفایی: قابلیت درک مستقل بدون نیاز به مراجعه به متن اصلی مقاله

هماهنگی با ساختار مقاله: انعکاس دقیق بخش‌های مقدمه، روش، یافته‌ها و بحث در قالب فشرده

بیان مسئله و شکاف دانشی: اشاره موجز به زمینه پژوهش و ضرورت انجام آن

شناسایی اهداف یا فرضیه‌ها: بیان صریح پرسش یا فرضیه پژوهشی

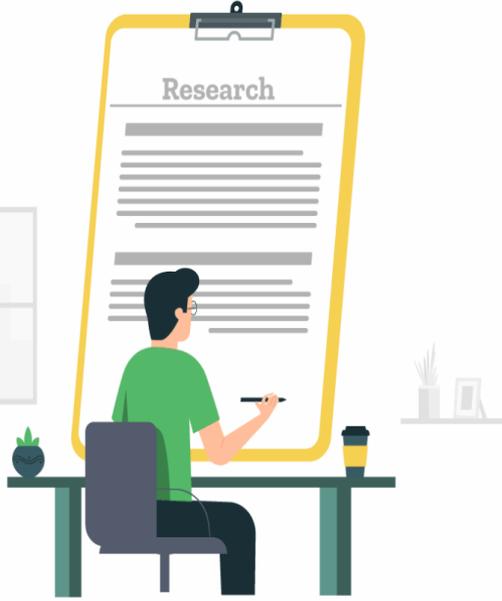
شرح مختصر روش‌شناسی: نوع مطالعه (تجربی، کیفی، شبیه‌سازی و غیره)، جامعه آماری، ابزارها و تحلیل‌های به‌کاررفته

گزارش یافته‌های کلیدی: ارائه مهم‌ترین نتایج به‌صورت عددی یا کیفی، بدون تفسیر اضافی

نتیجه‌گیری معنادار: برجسته‌کردن پیام اصلی، کاربردهای علمی یا عملی، و گاهی پیشنهاد برای پژوهش‌های آینده

ویژگی‌های یک چکیده استاندارد

- **واژگان تخصصی مناسب:** استفاده از اصطلاحات استاندارد تخصصی
- **رعایت اصول اخلاقی:** اجتناب از ادعاهای اغراق‌آمیز، سوگیری یا اطلاعات فراتر از یافته‌های واقعی
- **هماهنگی با عنوان مقاله:** انسجام محتوایی بین عنوان و چکیده برای تقویت هویت مقاله
- **عدم ارجاع به منابع یا تصاویر:** پرهیز از ذکر رفرنس، جدول، یا شکل در چکیده (مطابق دستورالعمل اکثر ژورنال‌ها)
- **هماهنگی با کلمات کلیدی:** استفاده معنادار از واژگانی که در بخش کلیدواژه‌ها نیز بیان می‌شوند

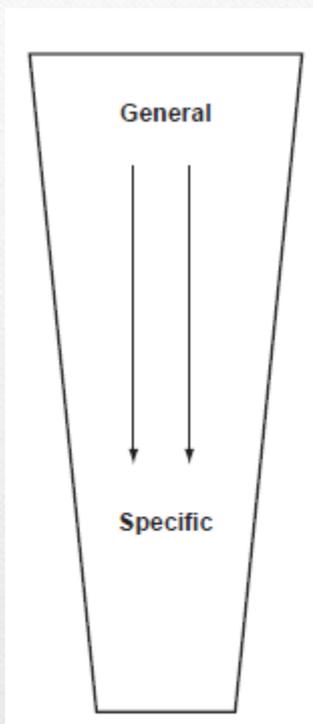

نگارش مقدمه

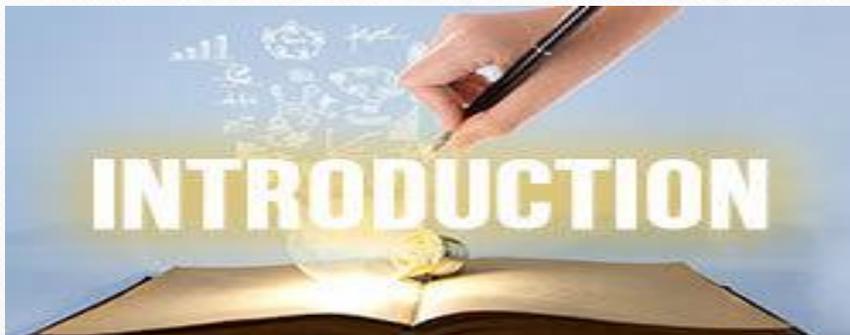
Introduction

تدوین قسمت مقدمه (Introduction)

تدوین قسمت مقدمه مقاله در پنج مرحله انجام می شود:

1. بیان زمینه و حیطه پژوهش به منظور درک خواننده پیرامون **مشکل مورد پژوهش**
2. تحقیقات موجود که بطور اختصاصی مشکل را تبیین می کند.
3. گپ موجود چیست و چرا انجام این پژوهش اهمیت دارد.
4. تاکید بیشتر بر جنبه های مهم این تحقیق (اختیاری)
5. هدف و یا سوال پژوهش

مقدمه

1- زمینه و حیطه پژوهش:

- آمار نشان دهنده **وسعت** و شدت مشکل (جهانی، ملی، منطقه ای)
- دامنه و حوزه مشکل

مثال:

سکته قلبی شایعترین علت مرگ در ایران است (1).

سالانه حدود 20 هزار نفر در کشور بخاطر تصادفات خودرویی کشته می شوند یعنی هر 20 دقیقه یک نفر (2).

سکته قلبی بیماری مهمی است. (نادرست)

تصادفات خودرویی تلفات زیاد و وحشتناکی ایجاد می کند. (نادرست)

INTRODUCTION

مقدمه

1- زمینه و حیطه پژوهش:

آمار نشان دهنده وسعت و **شدت** مشکل (جهانی، ملی، منطقه ای)

دامنه و حوزه مشکل

مثال:

- بیشترین شیوع مولتیپل اسکلروزیس در سنین 20 تا 40 سال است که شامل افراد فعال جامعه می باشد (1).
- ای بولا با مرگ و میر حدود 50 درصدی همراه است (2).

INTRODUCTION

مقدمه

2- تحقیقات موجود که بطور اختصاصی مشکل را تبیین می کند:

بیان خلاصه نتیجه 3-5 تحقیق قبلی مرتبط با این پژوهش

نشان دهنده :

- قابلیت اجرایی تحقیق
- کمبود تحقیقات قبلی در این موضوع خاص
- مناقشه نتایج تحقیقات قبلی

مثال مرور متون در مقدمه مقاله

. مطالعات متعددی نیز تأثیر
به‌کارگیری این مدل را بر روی برون‌دادهای آموزشی
مورد بررسی قرار داده‌اند. مطالعات انجام شده توسط
جعفری گلستان و همکاران(۱۶)، رهنورد و همکاران(۱۷)،
خلیفه‌زاده و همکاران(۱۸) و غیاثوندیان(۱۹) از جمله
مطالعاتی هستند که تأثیر مثبت مدل پرسپتورشپ یا
مدلهای مشابه را مورد بررسی قرار داده‌اند. مطالعات
انجام شده توسط کیم (Kim) در آمریکا(۲۰)، کالگان
(Callaghan) در کانادا(۲۱) و دیوتی (Duteau)(۲۲) نیز
تأثیر مثبت مدل پرسپتورشپ را در خارج از کشور
مورد بررسی قرار داده و این روش را به عنوان یک
روش مناسب در آموزش پرستاری توصیه نموده‌اند.
گرچه محققان پرستاری در ایران به ضرورت اجرای این
رویکرد آموزشی اذعان نموده‌اند، با این حال مطالعات
محدودی اثربخشی این طرح را در آموزش پرستاری
ایران مورد بررسی قرار داده‌اند(۱۴) و انجام مطالعه در
دانشگاهها و دانشجویان مختلف به نظر لازم می‌رسد.

مقدمه

3- گپ (فضای خالی) موجود در موضوع تحقیق:

- روشهای موجود و مورد استفاده برای حل مشکل
- معایب و مشکلات روشهای فوق
- روش مورد نظر در این تحقیق
- مکانیسم اثر احتمالی روش مورد نظر در این تحقیق
- مزایای روش مورد نظر در این تحقیق

مثال: تاثیر آرامسازی بر اضطراب قبل از عمل جراحی

روش موجود

در حال حاضر برای تسکین اضطراب قبل از عمل بیماران از داروهای ضد اضطراب استفاده می شود.

معایب روش موجود

این داروها با عوارضی همچون خواب آلودگی (3) و خطر وابستگی (4) همراه هستند و تداخلاتی نیز با

روش مورد نظر

داروهای بیهوشی دارند (5). اما آرامسازی یک مداخله غیر دارویی (6) است. این روش با شل

مکانیسم اثر احتمالی

کردن عضلات، تنش جسمانی را بر طرف کرده و ممکن است بر اضطراب اثر بگذارد. آرامسازی فاقد

مزایای روش مورد نظر

عارضه (7) است که تداخلی با بیهوشی ندارد (8). این روش به سادگی توسط خود بیمار قابل انجام است (6) و هزینه ای در بر ندارد.

مقدمه

4- جنبه های مهم تحقیق

- انجام برای اولین بار (در سازمان، شهر، کشور، دنیا).
- هم راستایی با سیاستهای سازمانی، محلی، ملی یا بین المللی
- صرفه جویی مالی قابل توجه
- نوآوری
- ...

مقدمه

5- هدف کلی یا سوال تحقیق

جمله آخر مقدمه معمولاً هدف تحقیق یا سوال تحقیق است.

مثال:

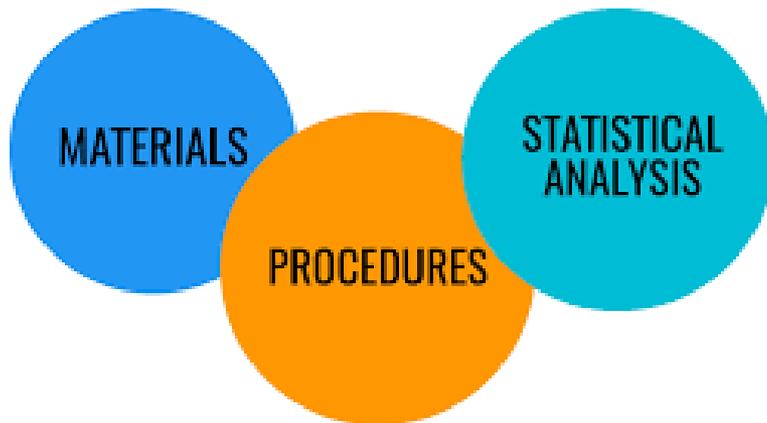
...لذا این تحقیق با هدف تعیین رابطه بین سواد اطلاعاتی با برونداد پژوهشی معلمان شهر تهران انجام شد.

...لذا این تحقیق برای پاسخ به این سوال که آیا رابطه ای بین سواد اطلاعاتی با برونداد پژوهشی معلمان شهر تهران وجود دارد، انجام شد.

روش کار

Methods

روش کار

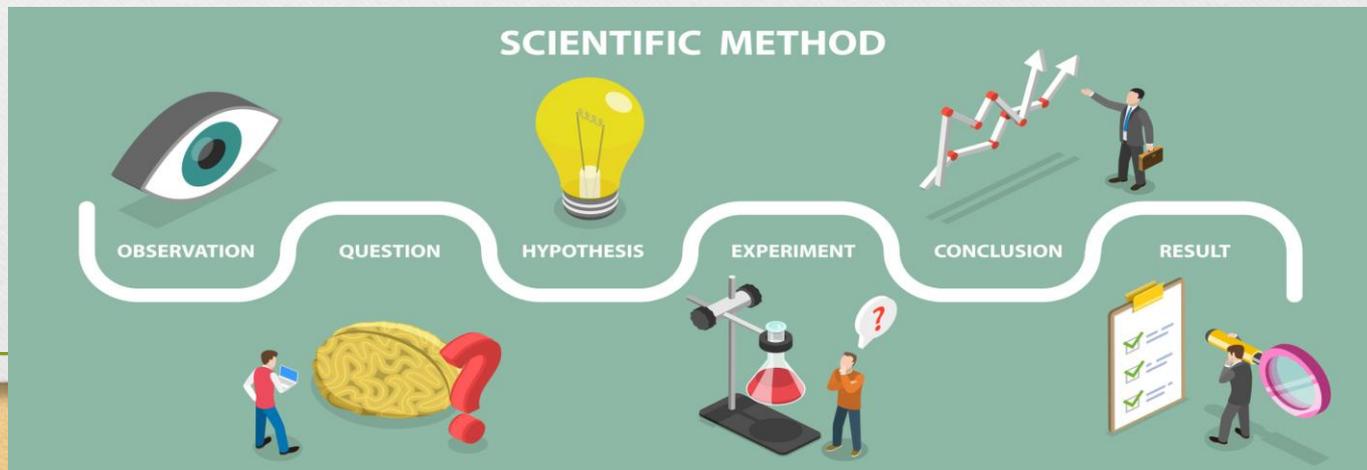

- باید به گونه ای نوشته شود که فرد دیگری بتواند از روی آن، تحقیق را تکرار کند.
- اعتبار داده های بدست آمده در تحقیق بر اساس این قسمت مورد قضاوت قرار می گیرد.

روش کار

شامل توضیح دقیق در مورد:

- نوع مطالعه،
- نمونه، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه،
- معیارهای ورود و خروج،
- ابزار و روش گردآوری داده‌ها،
- روایی و پایایی ابزار،
- نحوه انجام آزمایش‌ها،
- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
- مجوز کمیته اخلاق و ملاحظات اخلاقی

نمونه تحقیق (Study Sample)

- **حجم نمونه** (برآورد شده / حذف شده / نهایی)

- **روش تعیین حجم نمونه**

✓ مطالعه راهنما (Pilot study) (تعداد افراد مطالعه راهنما،
نام فرمول، ضریب اطمینان و توان آزمون)

✓ نتایج سایر مطالعات (نام مطالعه، نام فرمول، ضریب اطمینان
و توان آزمون)

✓ سرشماری

معیارهای ورود و خروج (Include Exclude Criteria)

مثال معیارهای ورود:

✓ سن بین 18 تا 60 سال

✓ حد اقل شش ماه سابقه کار

✓ حد اقل سواد خواندن و نوشتن

مثال معیارهای خروج

✓ عدم شرکت در بیش از یک جلسه آموزشی

✓ عدم شرکت در پس آزمون

✓ تغییر محل سکونت

ابزار و روش گردآوری داده ها

ابزار پژوهش:

✓ پرسشنامه

✓ چک لیست

✓ دستگاه ها

روش گردآوری داده ها

✓ مصاحبه

✓ مشاهده

✓ پرسشنامه (حضوری/پستی/الکترونیک)

- نام ابزار
- توضیح مختصر
- منبع

روش انجام آزمایش ها

- زمان

- فرد انجام دهنده

- محل

- شرایط آزمایش

- توالی آزمایشها

- زمان اندازه گیریها

روش تجزیه و تحلیل داده ها

شاخص های آمار توصیفی

✓ 95%

✓ میانگین و انحراف معیار

✓ 99%

✓ توزیع فراوانی نسبی و مطلق

نرم افزار آماری

✓ میانه و نما و دامنه

✓ SPSS

آزمونهای آمار تحلیلی

✓ SAS

✓ تی

✓ Matlab

✓ کای دو

✓ .....

✓ تحلیل واریانس

همخوانی با یافته ها

✓ .....

ملاحظات اخلاقی

- بیان رعایت ملاحظات اخلاقی
- بیان اخذ مجوز کمیته اخلاق

یافته ها

Results

RESULTS

یافته ها

- اطلاعات (Information) حاصل از داده ها (Data) بیان می شود.
- تنها یافته های اصلی و مهم بیان می شوند:

✓ یافته های مرتبط با هدف اصلی تحقیق

- هیچگونه تفسیری از یافته ها بیان نمی شود.
- یافته ها به صورتی که واضح باشد، بیان می شوند:

✓ متن

✓ جدول

✓ نمودار

RESULT PUBLICATION

RESULTS

عدم تکرار

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

- یافته ها حتما با متن شروع شود.
- از جملات کوتاه با افعال زمان گذشته استفاده شود.
- این روش برای بیان یافته های فاقد عدد و رقم زیاد، مناسب است.
- از جدول یا نمودار برای توضیح بیشتر متن استفاده می شود.
- جمله با عدد شروع نشود.
- عبارت «یافته ها نشان داد...» تکرار نشود.
- شاخص «تعداد و درصد» و «میانگین و انحراف معیار» با هم بیایند.
- واحد اندازه گیری متغیرهای کمی ذکر شود.

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

یافته ها نشان داد 74% واحدهای پژوهش زن و 26% مرد بودند.

جنس 74% (36 نفر) از واحدهای پژوهش زن بود.

- «یافته ها نشان داد» اضافه است.
- درصد مردان لازم نیست.
- تعداد باید همراه درصد آورده شود.

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

نتیجه آزمون کای دو نشان داد فراوانی رضایت شغلی در دو جنس تفاوت معنی دار دارد که به معنای رضایت شغلی بهتر خانمها می باشد و مربوط به انتظارات کمتر آنها است.

رضایت شغلی 68% (120 نفر) از خانمها و 45% (86 نفر) از آقایان در حد بالا بود. آزمون کای دو نشان داد فراوانی رضایت شغلی در دو جنس تفاوت معنی دار دارد ($p=0.036$).

- یافته ها تفسیر نباید بشود.
- در نتیجه آزمون آماری مقدار p باید ذکر شود.
- اعداد و ارقام مهم باید بیان شود.

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

20% (15 مورد) از نمونه های آب آزمایش شده آلودگی میکروبی داشتند و میانگین بار میکروبی آنها 5/1 بود.

از کل نمونه های آب آزمایش شده، 20% (15 مورد) آلودگی میکروبی داشتند. میانگین بار میکروبی $5/1 \pm 1/3$ ppm بود.

- جمله نباید با عدد شروع شود.
- میانگین همراه انحراف معیار باید بیاید.
- واحد اندازه گیری باید ذکر شود.

بیان یافته ها بصورت جدول (Table)

- برای بیان یافته های پر عدد و رقم مناسب است.
- اعداد و ارقام بصورت دقیق قابل بیان است.
- اجزای ضروری جدول:

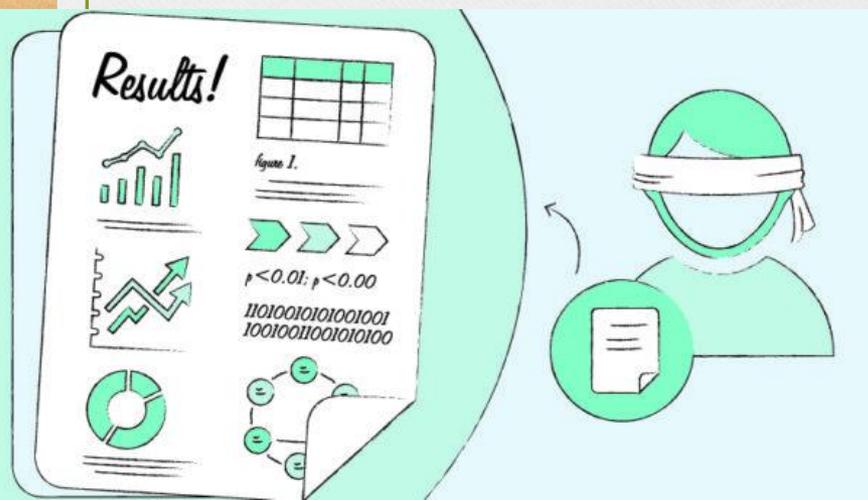
✓ شماره

✓ عنوان (بالای جدول)

✓ عنوان سطر و ستون

✓ ردیف یا ستون کل

✓ ارجاع در متن با قید شماره

بیان یافته ها بصورت جدول (Table)

جدول شماره ۷- ارتباط شاخص توده بدنی قبل از بارداری مادر با طول مدت شیردهی به کودک

شاخص توده بدنی	<19/8	19/8-26	>26	جمع
طول مدت شیردهی (ماه)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
<4	8 (8)	3 (3)	17 (15/88)	28 (9/12)
4-6	1 (1)	1 (1)	3 (2/8)	5 (1/62)
6-12	7 (7)	3 (3)	10 (9/34)	20 (6/51)
12-24	84 (84)	93 (93)	77 (71/96)	254 (82/73)
جمع	100 (100)	100 (100)	107 (100)	307 (100)
میانگین ± انحراف معیار	18/96 ± 6/44	20/65 ± 4/65	17/07 ± 4/65	
	P= ./.22		F=1/49	

بیان یافته ها بصورت نمودار (Chart)

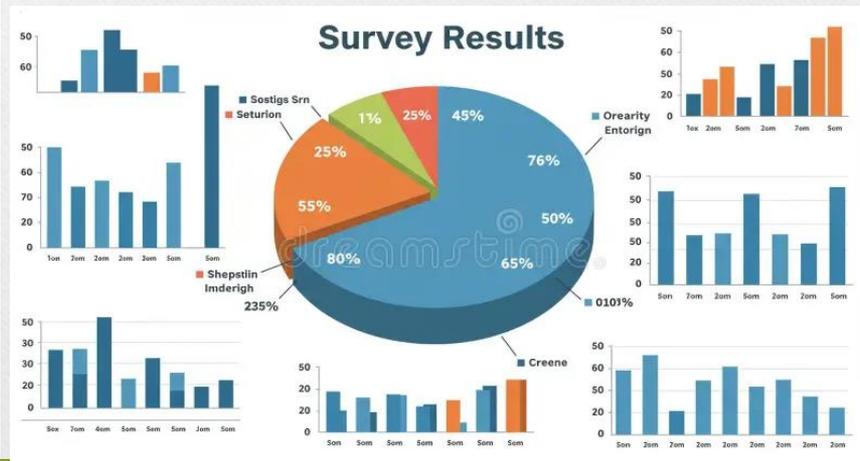
- درک سریعتری از یافته ها بدست می دهد.
- نوسانات داده ها در طول زمان را بخوبی نشان می دهد.
- اجزای ضروری نمودار:

✓ شماره

✓ عنوان (زیر نمودار)

✓ عنوان محور افقی و عمودی

✓ ارجاع در متن با قید شماره

بیان یافته ها بصورت نمودار (Chart)

• انواع اصلی نمودار:

✓ دایره ای (Pie) (داده های کیفی)

✓ ستونی (Bar) (داده های کمی یا کیفی)

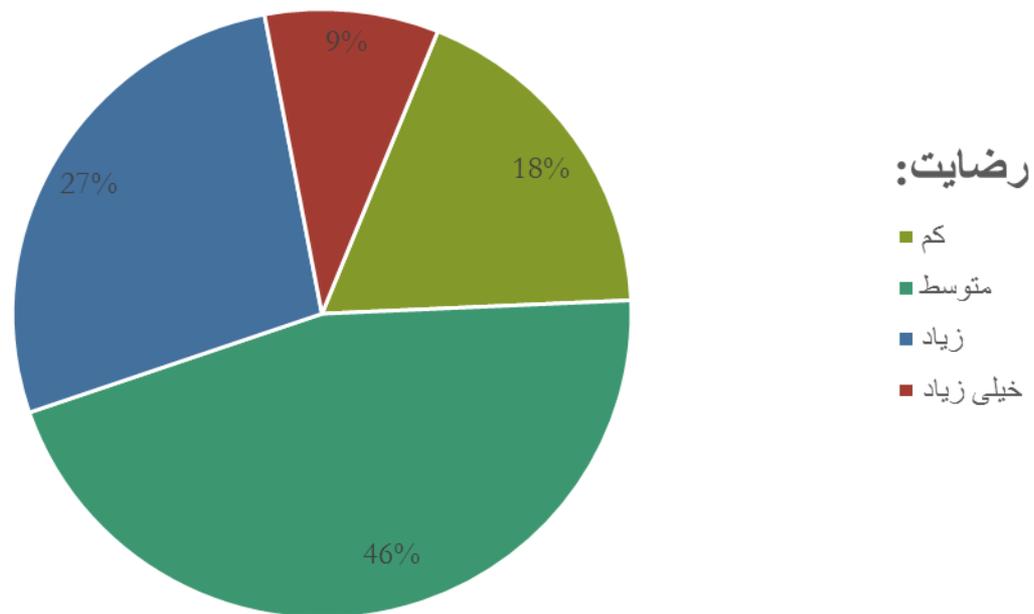
✓ پراکندگی (Scatter) (داده های کمی)

Writing The Results Section of a Research Paper

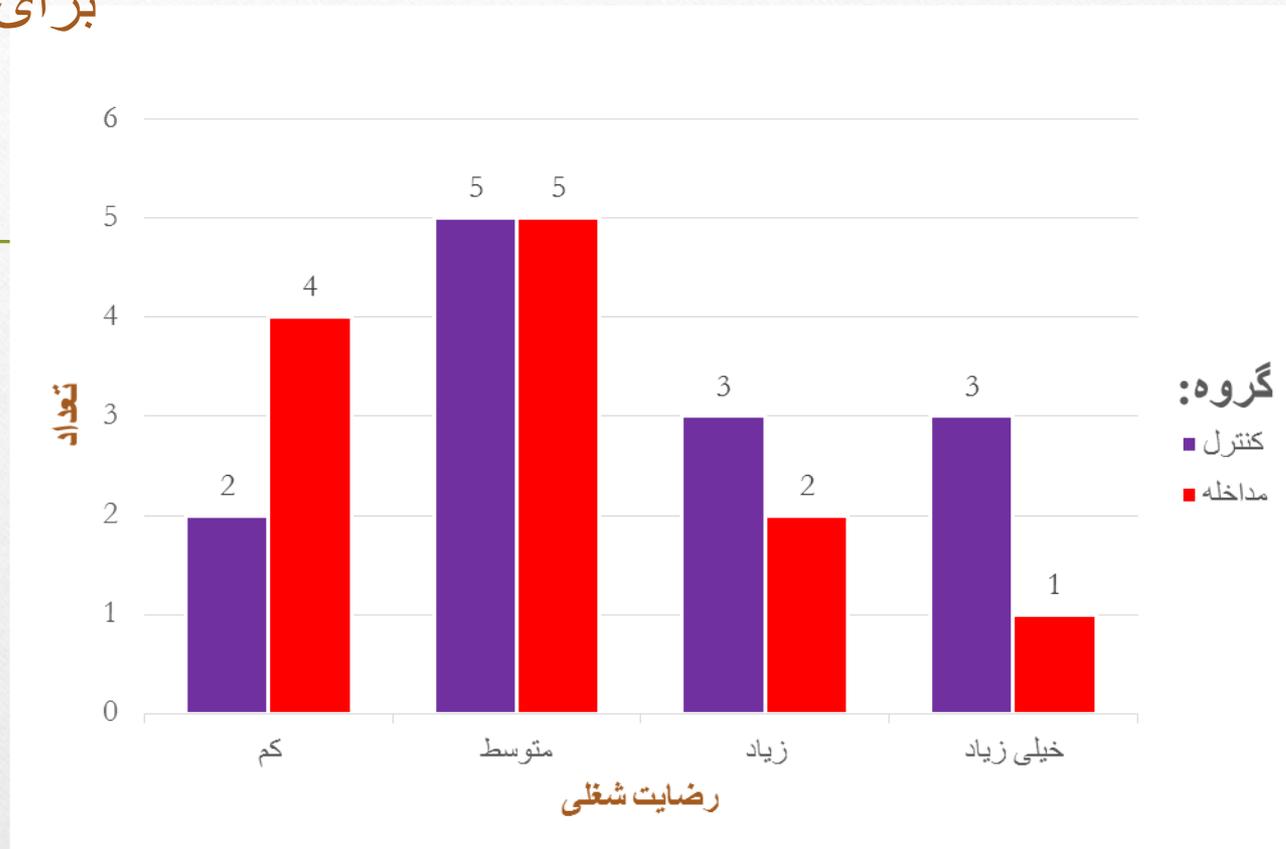
1. Ensure Clarity and Conciseness
2. Visual Aids for Enhanced Understanding
3. Stick to the Facts
4. Relate Results to Research Questions

نمودار دایره ای

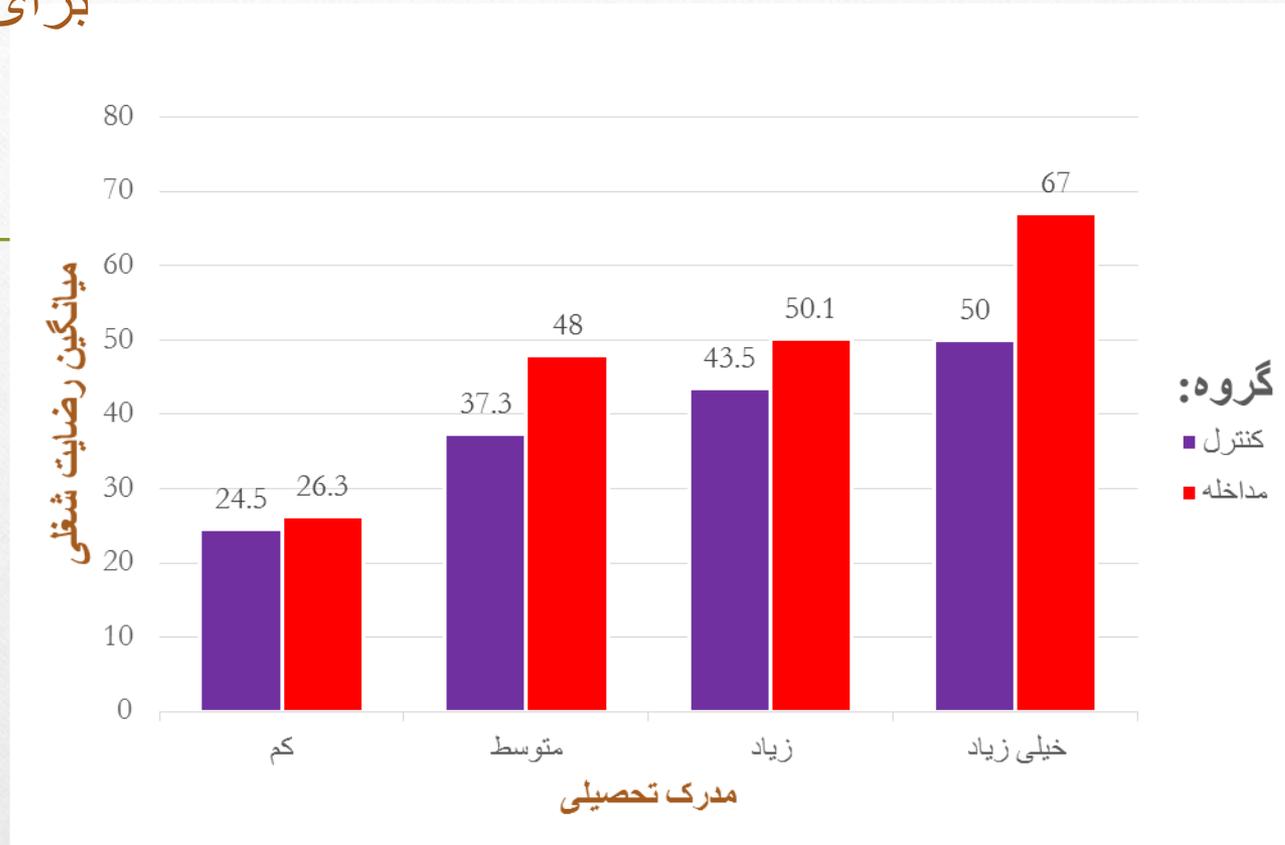
نمودار 1: توزیع فراوانی کارکنان ..... بر حسب سطوح رضایت شغلی

نمودار ستونی برای داده کیفی

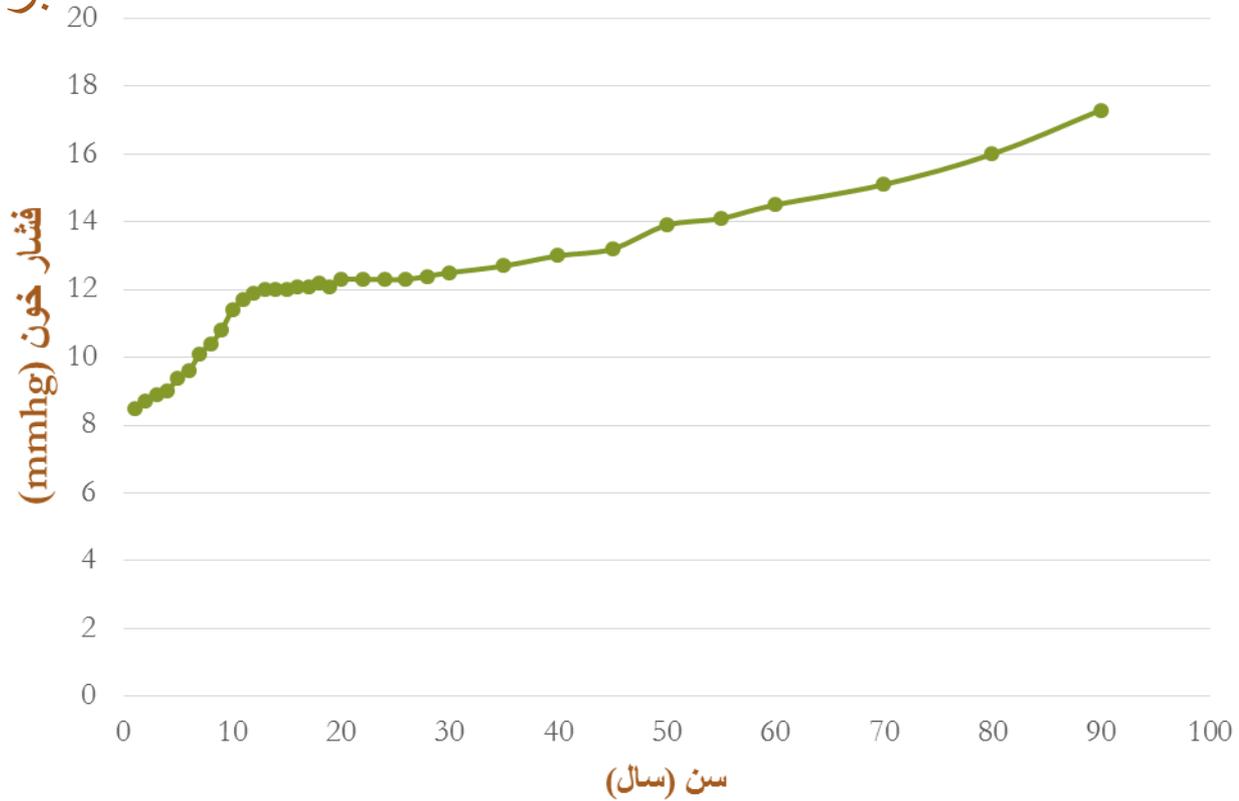
نمودار 1: توزیع فراوانی کارکنان ..... بر حسب سطوح رضایت شغلی
به تفکیک در دو گروه کنترل و مداخله

نمودار ستونی برای داده کمی

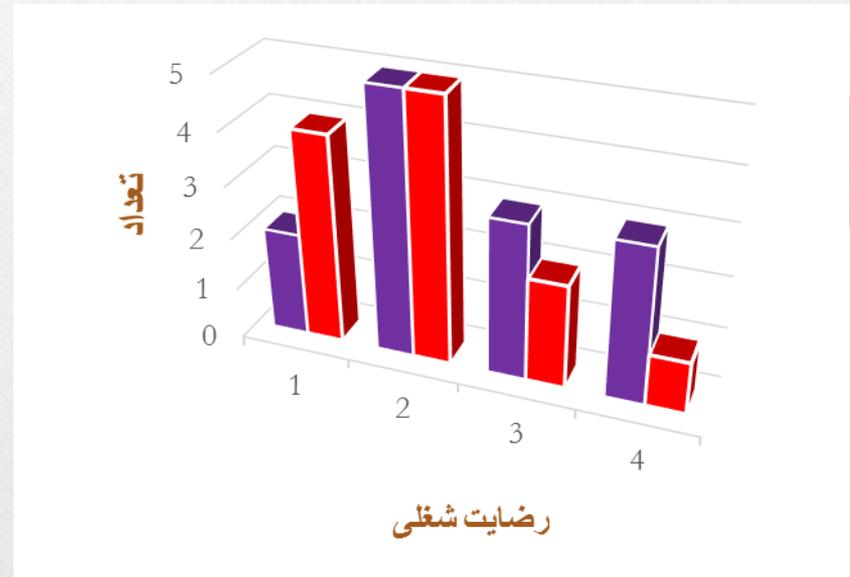
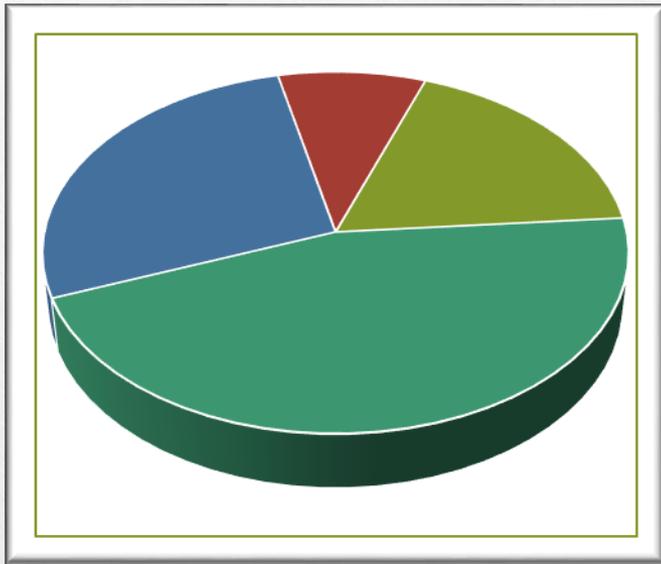
نمودار 1: میانگین رضایت شغلی کارکنان ..... بر حسب مدرک تحصیلی
به تفکیک در دو گروه کنترل و مداخله

نمودار پراکنندگی برای داده کمی

نمودار 1: رابطه بین سن با فشار خون .....

از نمودار سه بعدی استفاده نشود!

چگونه سبک ارائه و نمایش داده ها را انتخاب کنیم؟

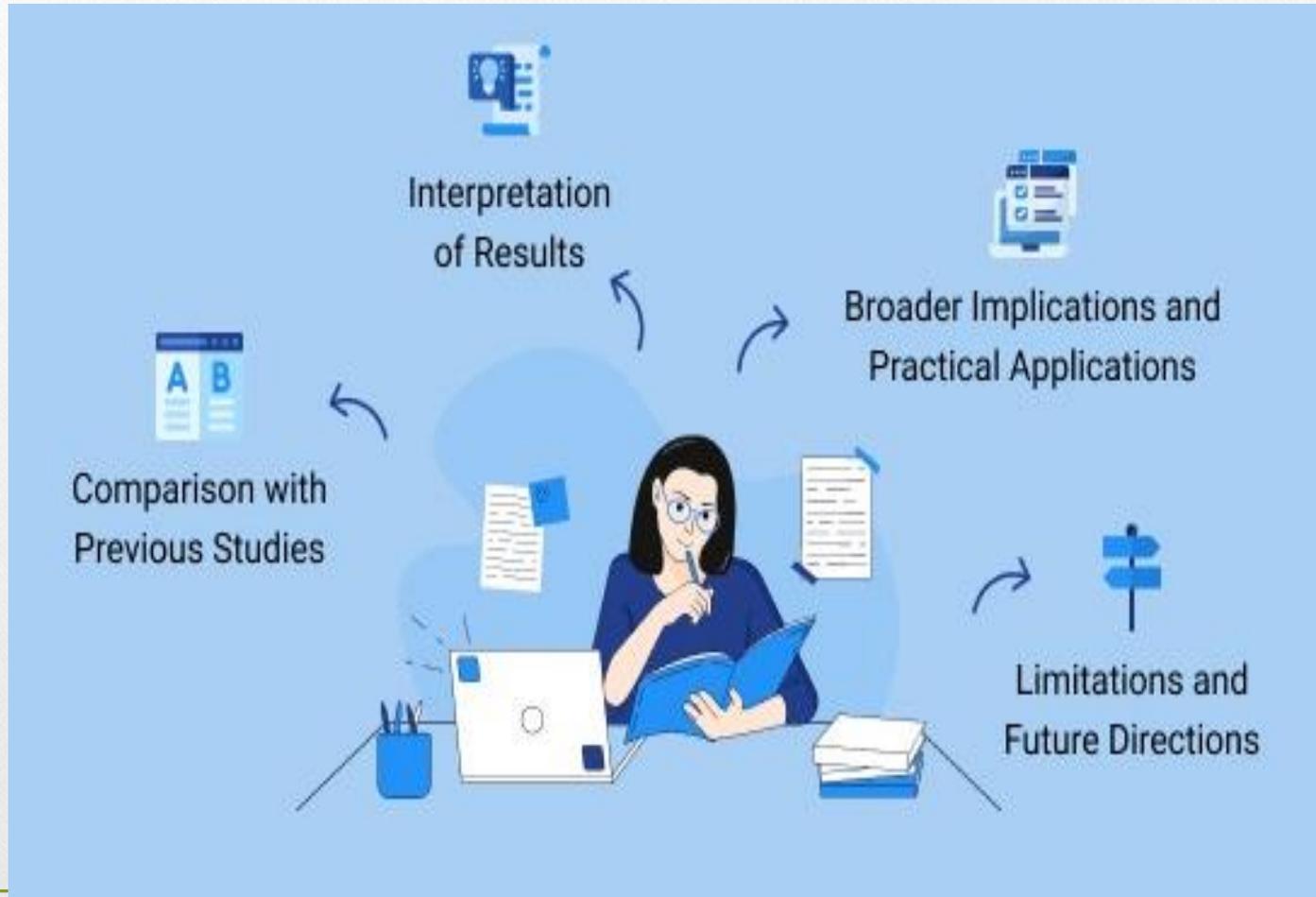
Figure, table, or text?

- استفاده از راهنمای نویسندگان مجله
- مقالات اخیر منتشر شده در مجله مورد نظر
- انتظار نویسنده از خواننده در درک داده ها دارد.

بحث

Discussion

بحث

- ”بحث“ یعنی **معنای یافته های تحقیق** از زبان پژوهشگر
- بحث یک قسمت **فنی و تخصصی** در تحقیق و نگارش مقاله است.
- بحث بر مبنای **استناد و استدلال** بنا می شود.
- در بحث به اثر یا تفاوت پرداخته می شود.

How to Write the Discussion Section of a Research Paper

اجزای "بحث"

1. یافته اصلی تحقیق بدون ذکر عدد یا نتیجه آزمون آماری.
2. مرور سریع یافته های مهم ، با اهمیت آماری آنها
3. خلاصه نتایج محققان دیگر که همسو با نتایج این تحقیق هستند
4. خلاصه نتایج محققان دیگر که مغایر نتایج این تحقیق هستند.
5. استدلال محقق در مورد دلایل این مغایرتها
6. اهمیت بالینی یافته ها
7. محدودیت های تحقیق و اثر آنها بر نتایج تحقیق و تعمیم پذیری یافته ها
8. تایید یا رد فرضیه تحقیق یا پاسخ سوال تحقیق

نتیجه گیری نهایی (Conclusion)

- نتیجه گیری یک مقاله علمی نه تنها خلاصه ای از یافته ها است، بلکه پیام نهایی پژوهش، تأثیر آن بر دانش موجود و چراغ راهی برای آینده محسوب می شود. یک نتیجه گیری قوی، خواننده را با اطمینان از ارزش پژوهش، راهگشایی برای پژوهش های بعدی، و گاهی الهام برای کاربردهای عملی، متقاعد می کند.

- پاسخ به پرسش یا فرضیه اصلی: پاسخ شفاف و مبتنی بر داده به پرسش تحقیق یا فرضیه‌های مطرح‌شده در مقدمه.
- فشرده و مختصر: معمولاً یک پاراگراف (گاهی دو پاراگراف)، بدون ورود به جزئیات فنی یا داده‌های جدید.
- ارتباط با یافته‌های مقاله: استنتاج‌ها مستقیماً از نتایج استخراج شده و فراتر از آن‌ها ادعایی مطرح نشود.
- گسترش دانش، نه تکرار آن: نشان دادن اینکه چگونه این پژوهش «شکاف دانشی» را پر کرده یا دیدگاه جدیدی ارائه داده است.
- نگاه به آینده (چشم‌انداز پژوهشی): پیشنهاد مسیرهای روشن برای پژوهش‌های آینده، بدون اغراق یا حدس و گمان بی‌پایه.
- اجتناب از ادعاهای اغراق‌آمیز: استفاده از لحنی اندازه‌گرفته، با عباراتی مانند «یافته‌ها حاکی از... است» به جای «این پژوهش ثابت کرد...».
- عدم معرفی داده یا منبع جدید: نتیجه‌گیری محل ارائه اطلاعات جدید (جدول، شکل، رفرنس) نیست.
- هماهنگی با چکیده و عنوان: پیام نهایی باید با چکیده و عنوان مقاله هم‌راستا و مکمل باشد.
- تأکید بر ارزش علمی یا کاربردی: تبیین اینکه یافته‌ها چه کمکی به حوزه تخصصی می‌کنند.

تقدير و تشكر

Acknowledgement

ACKNOWLEDGEMENT

Acknowledgements

I would like to thank my supervisor, Professor [Name], for his continuous encouragement and support from the very beginning, being a very busy man...

تقدیر و تشکر

- از افراد و سازمانهایی که در انجام تحقیق کمک کردند اما در قسمت نویسندگان نیستند.
- از سازمانهایی که حمایت مالی تحقیق را بر عهده داشتند.
- در صورتی که مقاله حاصل پایان نامه تحصیلی است، اشاره به آن.

References

فهرست منابع

In-text Citations

You use only a few basic details

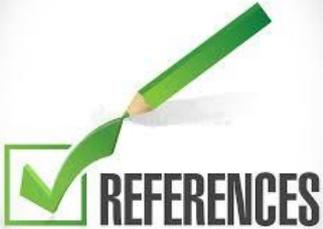
The researcher describes a virtuous person as one “who acts and feels as he or she should, for the right reason considering the circumstances” (Alvaro, 2017, p.770).

Reference List

You use ALL of the details

Alvaro, C. (2017). Ethical veganism, virtue and greatness of the soul. *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*, 30(6), 765-781. <https://doi.org/10.1007/s10806-017-9698-z>

References

فهرست منابع

- کلیه منابعی که از آنها مطلب یا نقل قولی در مقاله آمده است باید فهرست شوند.

• شامل:

❖ مقالات

❖ کتابها

❖ پایگاه های اینترنتی

❖ پایان نامه ها

- دقیقا مطابق راهنمای نویسندگان مجله

Vancouver

Harvard

روشهای ارجاع در متن مقاله

- منفرد، حسینی و پور اسماعیل (1392) در تحقیقی به بررسی اثر آموزش بحث گروهی بر خودپنداره نوجوانان پرداختند.....
- عوارض شایع دیابت شامل رتینوپاتی (2)، گلوومرولونفریت (3)، نروپاتی، هیپو گلیسمی (4) و هیپر گلیسمی (5) هستند.
- بلنچارد (2006) در مورد رهبری اثر بخش می نویسد: «مؤلفه اثر بخشی مدیر جزء اساسی مدیریت ارتقاء کیفیت است».

فایل‌ها و اسناد همراه مقاله در زمان سابمیت

- 1. Cover Letter

- مخاطب: سردبیر مجله

- محتوا:

- بیان اهمیت و نوآوری پژوهش

- تأکید بر همسویی مقاله با حوزه مجله

- تأیید عدم سابمیت همزمان به چندین مجله

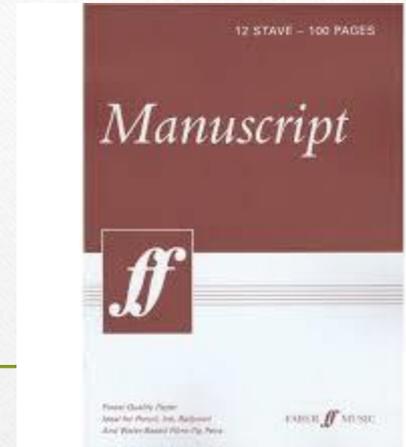
- ذکر هرگونه تعارض منافع (در صورت وجود یا عدم وجود)

- پیشنهاد یا رد داوران (در صورتی که مجله اجازه دهد)

• 2. Title Page

- صفحهٔ عنوان جداگانه – در صورت درخواست مجله
- شامل:
- عنوان مقاله
- نام کامل نویسندگان و وابستگی سازمانی آن‌ها
- اطلاعات نویسندهٔ مسئول (Corresponding Author): ایمیل، آدرس، شماره تماس
- ORCID هر نویسنده (در بسیاری از مجلات اجباری است)

- **3. Manuscript File (فایل اصلی مقاله)**

- بدون نام نویسندگان) در سیستم‌های (Double-blind
- یا با نام نویسندگان) در سیستم‌های Single-blind یا Open review)
- مطابق با قالب (template) مجله (فونت، حاشیه، ساختار بخش‌ها)

- 4. Figures and Tables (شکل‌ها و جداول جداگانه – در (صورت درخواست

- فایل‌های با کیفیت بالا) معمولاً PDF, EPS, TIFF, یا PNG با رزولوشن ≤ 300 dpi
- جداول به صورت قابل ویرایش) معمولاً در Word یا Excel
- داشتن عنوان و منبع مستقل برای هر شکل/جدول

- 5. Highlights (نکات کلیدی – در بسیاری از مجلات الزامی)

- ۳ تا ۵ جمله کوتاه (معمولاً ≥ 85 کاراکتر هر کدام)

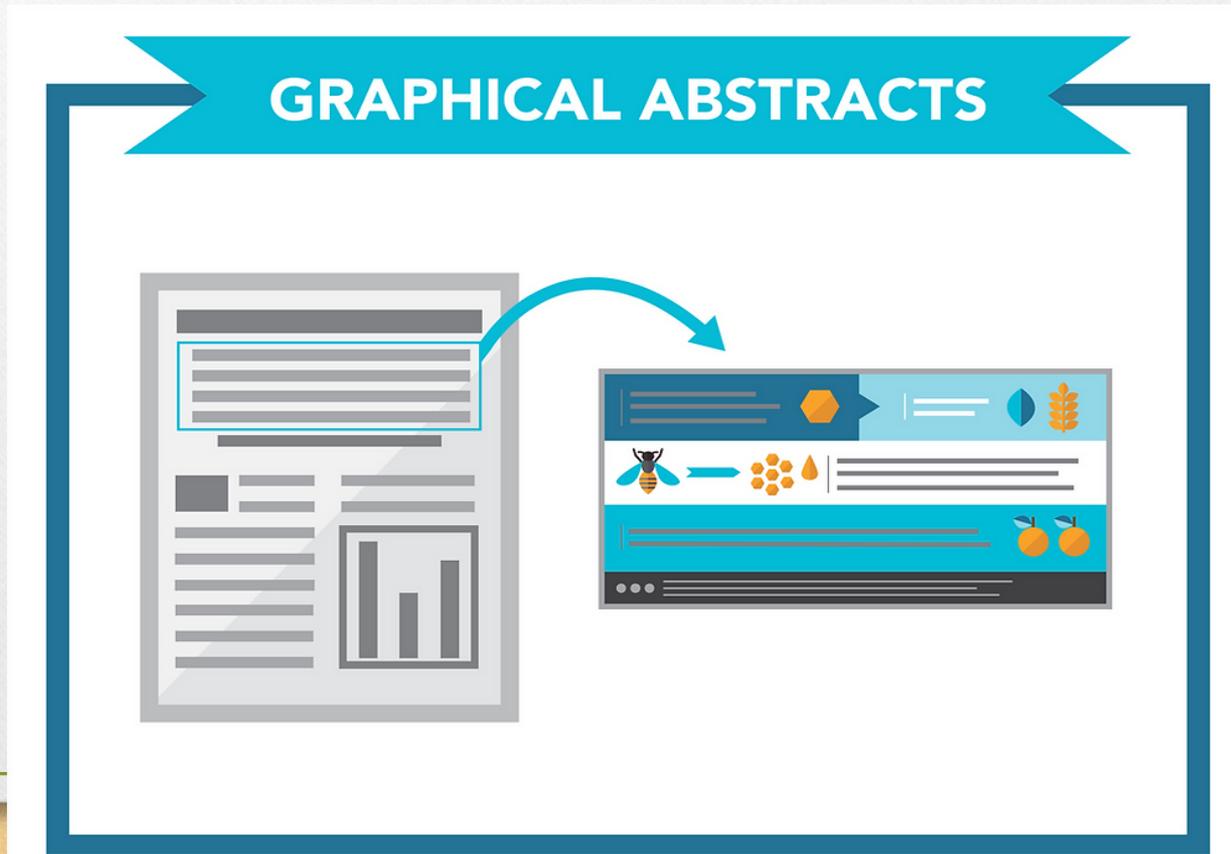
- برجسته کردن یافته‌های نوین یا کاربردهای منحصر به فرد

Research

Highlights

- 6. Graphical Abstract (در مجلات - چکیده گرافیکی -
(بسیاری اختیاری یا الزامی)

- تصویری خلاصه‌کننده از مسئله، روش و یافته اصلی
- طراحی شده با رویکرد بصری، مفهومی و بدون شلوغی

- 7. Supplementary Materials (فایل‌های پیوستی/تکمیلی)

- داده‌های خام، کدهای تحلیلی، ویدئوها، پرسشنامه‌ها، جداول گسترده

- به صورت جداگانه آپلود می‌شوند و در متن مقاله به آن‌ها ارجاع داده می‌شود

- 8. Author Contribution Statement (بیانیه مشارکت (نویسندگان

- مشخص کردن نقش هر نویسنده بر اساس استاندارد CRediT (مثلاً – conceptualization, methodology, writing – original draft, etc.)

**HOW TO CORRECTLY
DOCUMENT
EACH CO-AUTHOR'S
CONTRIBUTION TO
AN ARTICLE (AUTHOR
CONTRIBUTION
STATEMENT)**

- 9. Conflict of Interest Statement (بیانیه تعارض (منافع)

- بیان شفاف هرگونه ارتباط مالی، سازمانی یا شخصی که ممکن است بر قضاوت تأثیر بگذارد

- در صورت عدم وجود «The authors declare no conflict of interest.» :

- **10. Funding Statement (بیانیة تأمین مالی)**

- منبع بودجة پژوهش (كد پروژہ، نام بنیاد، شماره گرنت و ...)

- یا «This research received no specific grant from any funding agency.»

- **11. Data Availability Statement (بیانیه در دسترس بودن داده‌ها)**

- محل آرشیو داده‌ها) مثلاً (Mendeley Data, Figshare, Dryad
- شماره DOI یا لینک دسترسی
- یا دلیل عدم اشتراک‌گذاری (در صورت محدودیت اخلاقی یا قانونی)

- 12. Ethical Approval and Informed Consent (در مطالعات انسانی/ حیوانی)

- شماره کمیته اخلاق در مطالعات حیوانی و مطالعات بالینی

- 13. Suggested Reviewers / Excluded Reviewers
(در صورت درخواست سیستم سامیت)

- نام، وابستگی و ایمیل داوران پیشنهادی

- دلیل رد داوران (در صورت نیاز)

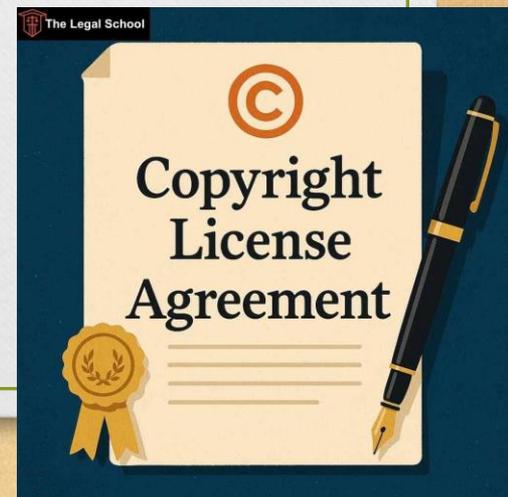

- 14. Copyright / License Agreement (معمولاً پس از)

(پذیرش، اما گاهی در سابمیت اولیه

- در صورت استفاده از مجوز CC BY (مطابق تمایل شما)، این موضوع باید در سابمیت ذکر شود

- تأیید حق نشر توسط نویسنده مسئول

• نکات ضروری در پاسخ به کامنت‌های داوری

How to

respond to
reviewer
comments?

نکات ضروری در پاسخ به کامنت‌های داور

رعایت لحن احترام‌آمیز و متواضعانه

- حتی در مواردی که با نظر داور مخالفید، از عبارات محترمانه استفاده کنید.

پاسخ‌دهی به تمامی نظرات، یکی یکی

- هیچ کامنتی را نادیده نگیرید، حتی اگر تکراری یا نامرتب به نظر برسد.

شماره‌گذاری و ساختار مشخص

- هر پاسخ را با شماره دقیق کامنت داور آغاز کنید (مثلاً: *Reviewer #2, Comment 3*).

تشکر صمیمانه از داوران

- در ابتدای نامه، از زمان و تلاش داوران برای بهبود کیفیت مقاله تشکر کنید.

تفکیک واضح بین نقل قول داور و پاسخ نویسنده

- متن داور را با فونت یا رنگ متفاوت (مثلاً ایتالیک) از پاسخ خود جدا کنید.

پاسخ‌های مستند و استنادی

- در صورت اصلاح یا توضیح، به بخش‌های دقیق مقاله (صفحه، خط، جدول، شکل) ارجاع دهید.

RESPONDING REVIEWERS' COMMENTS

اجتناب از دفاعی‌گری یا لحن تهاجمی

- هدف «برد و باخت» نیست، بلکه «بهبود مقاله» است.

پذیرش خطا در صورت وجود آن

- اگر اشتباهی رخ داده، صراحتاً آن را بپذیرید و اصلاح را شفاف بیان کنید.

استدلال منطقی در موارد عدم توافق

- در صورت مخالفت با نظر داور، با استناد به منابع معتبر یا داده‌های خود، استدلال بنویسید.

اعمال اصلاحات در متن اصلی مقاله

- هر وعدهٔ اصلاحی را واقعاً در فایل مقاله اجرا کنید و در پاسخ به داور مشخص کنید که چگونه اعمال شده.

استفاده از فایل «Tracked Changes» یا «Clean Version» به‌درستی

- بسیاری از مجلات خواهان فایل‌های جداگانهٔ (*marked-up* با ردیابی تغییرات) و (*clean* بدون علامت) هستند.

• شفافیت در محدودیت‌ها

• اگر به دلایلی (زمان، منابع، داده) نمی‌توانید خواسته‌ی داور را اجرا کنید، دلیل را شفاف و علمی بیان کنید.

• کوتاه، دقیق و مستقیم پاسخ دهید

• از طولانی‌گویی یا تکرار بی‌هدف پرهیز کنید.

• بررسی نهایی توسط هم‌نویسندگان

• قبل از ارسال پاسخ، آن را با تمام نویسندگان به اشتراک بگذارید و توافق کسب کنید.

• رعایت مهلت پاسخ‌دهی

• در صورت نیاز به تمدید، پیش از سررسید مهلت، از سردبیر درخواست رسمی کنید.

• از اینکه وقت ارزشمند خود را در اختیار اینجانب قرار دادید بسیار سپاسگزارم.

• پایان